

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: **Bc. Magdalena ŽEŽULOVÁ**

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**

Filozofická fakulta

Ústav bohemistiky

Obor: uCJL-uD

Datum odevzdání posudku: **16. 5. 2020**

Oponent diplomové práce:

doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

ULIČNÍ NÁZVOSLOVÍ MĚSTA SUŠICE

Diplomová práce Magdaleny Žežulové se váže k onomastice, konkrétně k jejímu podtypu urbanonymii. Tématem práce byly především uliční názvy a jejich vývoj. Zaměřila se na motivaci pojmenování, zjišťovala přítomnost motivačních kategorií a sledovala proměny motivů během 20. až 21. století pomocí sond do roku 1948 a 1959, které si vytipovala jako mezníky pro chápání honorifikačního motivu v urbanonymii.

Cílem bylo nejen popsat motivaci a vývoj názvů ulic, ale i objasnit původ užitého pojmenování. Diplomantka pracovala s archivními materiály z bývalého sušického okresu a z okresu Klatovy uloženými ve Státním okresním archivu v Klatovech. Využila zápisy z jednání rady města i městského zastupitelstva, výstupy komisí městského úřadu. Pramennou základnu pro výzkumnou část tvořily také sušické kroniky a historické mapy, které pomohly objasnit anoikonymický původ názvů některých ulic. Čerpala i z bohaté regionální literatury o Sušici, jejím širším okolí a historii.

Metodologická kapitola obsahuje popis postupu a vysvětlení, proč užíla citační normu podle ČČH. Diplomantka využila jednak starší odbornou literaturu uvádějící do problematiky oboru (V. Šmilauer, Úvod do toponomastiky), jednak novější z posledních třiceti let (R. Šrámek, M. Harvalík, J. David, P. Mácha, A. Polívková aj.). Důkladnou pozornost věnovala vymezení urbanonymie a jejímu vývoji od středověku až po současnost. Zabývala se zčásti pravopisem urbanonym a jejich motivací. Objasnila blíže honorifikační pojmenovavací motiv. Využila nejen úzce odborné, ale i širší literatury, dále také metody explorační, tj. rozhovorů s místními pamětníky. Tak získala doplňující informace o motivaci pojmenování i o živé toponymii města.

Logicky uspořádaná výzkumná část začíná na s. 26. Pozor někdy na přílišnou kondenzaci textu (viz druhé souvětí na začátku této části). Praktické a přehledné je využití tabulek k porovnání motivace sušických ulic, grafické znázornění vývoje motivací a jejich procentuální zastoupení. Do této části včlenila autorka pojednání o historii města ve 20. století. Nejdůležitější údaje o motivaci a proměnách názvosloví obsahuje podkapitola Přejmenování sušických ulic ve 20. století (s. 32n). Výklad názvů ulic začíná od historického jádra a postupuje směrem k Hornímu a Dolnímu Předměstí. Některé ulice byly (stejně jako v jiných městech) přejmenovány několikrát. Na s. 73 je grafické znázornění současné sušické toponymie a od s. 74 následuje závěr s relevantními zjištěními, že ze 112 ulic v Sušici je 44 honorifikačních a nejčastějším je motiv regionálně honorifikační. Honorifikační názvy příznačné pro předchozí režim byly odstraněny, ale přibýly některé nové honorifikační názvy spjaté se současným režimem, včetně návratu k prvorepublikovým honorifikačním motivům. 28 uličních názvů je motivováno orientační funkcí ulice, 18 má pojmenování podle významného objektu

v blízkosti, 15 názvů vzniklo metonymizací anoikonymických pojmenování, 6 podle vlastnosti lokality a nejméně je názvů podle zaměstnání obyvatel ulice.

Autorka práce shrnuje některé důležité skutečnosti, např. proměny honorifikačních názvů počínaje 19. stoletím, dále v období první republiky, ve 30. letech a za německé okupace, pokračuje pak obdobím poválečným. Upozorňuje na prolínání honorifikačních a orientačních jmen už na koci 50. let. Stále více se uplatňovala původní pomístní jména a jména podle významných objektů. Sídlištní výstavba v 60. a 70. letech sice přinesla honorifikační pojmenování nevztahující se k regionu ani k domácím osobnostem, ale takových názvů nebylo mnoho a po roce 1989 byly odstraněny. Zůstalo honorifikační názvosloví regionální a tematické, vztahující se k našim dějinám (k husitství, k okruhu spisovatelů, malířů a jiných významných osobností). Diplomantka zjistila, že Sušice vyniká regionální honorifikací, mohla honorifikační motiv porovnat s jinými příhraničními městy (Kaplicí a Volyní). Její závěry jsou přesvědčivé, poctivě pracovala s archivními materiály i s odbornou literaturou.

Práce má formální stránce jen málo nedostatků, zmiňovala jsem tendenci k větší kondenzaci textu, někde jde o nadbytečné vyjádření („přejmenováno honorifikační názvosloví ulic“, s. 30), překlep je na s. 39 (má být „v Havlíčkově ulici“). Nedopatřením došlo na s. 74 k vybočení z vazby: „*Podrobněji jsem se zabývala urbanonymi*“, - zde má dále pokračovat instrumentálová vazba - *jejím postavením, vývojem pojmenování v městském prostoru od středověku do současnosti a rozdíly mezi standardizovanou a živou toponymií*.“ Na téže straně je překlep ve spojení „metonymizací anoikonymických jmen“.

Magdalena Žežulová přistoupila ke zvolenému tématu zodpovědně, velmi dobře využila poznatků z odborné literatury, pracovala s pramenným materiálem, zdárně se orientovala v uličním názvosloví města Sušice, přehledně uspořádala svůj výklad, popsala převažující tendence při volbě urbanonym v 21. století a splnila stanovený cíl.

Doporučuji práci k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 16. května 2020

Stupeň klasifikace:	☒ výborně	☐ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhověl
---------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte